

mine Partifæller, der tage Afstand fra og agte maaske — jeg haaber ikke, det bliver til noget — at stemme imod den foreslaaede Løsning af Spørgsmaalet om Københavns Befæstning til Landsiden. Jeg gør det, fordi dette efter min Mening er den eneste farbare Vej, den eneste Løsning, der har nogen Udsigt til at kunne vedtages i den danske Rigsdag, hvad der jo er den første Betingelse for, at Spørgsmaalet kan løses.

Nu vil en og anden maaske sige: Ja, her er jo nu en ny omvendt Venstremænd. Men det er en komplet Fejltagelse for mit personlige Vedkommende, thi jeg har aldrig nogen Sinde været en principiel Modstander af Københavns Landbefæstning. Derimod har jeg været en bestemt Modstander af den Maade, hvorpaa General Bahnson gennemførte disse Fæstningsforanstaltninger provisorisk, paa Trods af Venstrefertallets skarpeste Protest og gentagne bestemte Nægtelse. Det staar for mig saaledes, at ingen dansk Mand har skadet den endelige og forsvarlige Løsning af dette for Landet saa vigtige Spørgsmaal som netop General Bahnson; thi efter min Erfaring er der intet, der har irriteret og forbitret den menige Befolkning, Venstrebefolkningen, ude i Landet saa meget som netop disse bahnsenske provisoriske Foranstaltninger. Men, som sagt, selve Landbefæstningen har jeg ingen Modstander været af. Til Trods for at jeg har tænkt over dette Spørgsmaal i lige saa lang Tid omtrent, som jeg har deltaget i det politiske Liv, set paa det fra alle Ender og Kanter, vejet alle de Grunde, der have været fremsatte for og imod en Befæstning af Hovedstaden til Landsiden, har jeg dog aldrig kunnet faa ind i mit Hoved eller faa en fornuftig og sund Mening ud af dette, at befæste en By fra den ene Side og lade den ligge fuldstændig aaben til den anden Side. Jeg har tværtimod ment, at havde man sagt A, maatte man ogsaa sige B, at det sidste nødvendigt maatte være en logisk og reel Konsekvens af det første. Ja, det er nu min fulde og faste Overbevisning.

Jeg vilde ti Gange hellere kunne følge det ærede Medlem fra Middelfart (Slengerik) i hans Syn paa Sagen, at gøre København til en aaben By. Enten eller: enten en aaben By med fri Adgang fra alle Sider eller en Fæstning, som er lukket paa alle Sider. Dette Standpunkt kan ikke siges at være en Hældning hverken til den ene eller til den anden Side.

Men den uundgaaelige Konsekvens af at gøre København til en aaben By maatte jo være den, at man maatte skaffe sig et nyt Flaadeleje, flytte baade de militære Værksteder og alle militære Oplag et eller andet Sted hen og omgive dem med en Befæstning baade til Lands og til Vands, thi jeg tror dog ikke, der gives noget Land i hele Verden, hvor man har sin Flaade liggende rundt omkring i Landets aabne Havne, som det ærede Medlem talte om i Aften, eller lægger sine militære Oplag aldeles ubeskyttede paa en aaben Mark. Dette tror jeg, der intet Sidestykke vil være til. Men da denne Opgave i økonomisk Henseende fordrer saa store Omkostninger, at jeg tror, det aldeles overstiger vore Evner, saa faa vi lade baade Flaadeleje og Oplag blive, hvor de ere, hvor de nu have været vel saa længe, som vi have haft en Hovedstad i København, i alt Fald saa lang Tid, jeg mindes, at Historien gaar tilbage. Jeg mener nu ogsaa, at enhver som helst velorganiseret Landhær maa have nogle faste Støttepunkter, maa have en Reduite, en Fæstning, hvor den kan trække sig tilbage, naar den ikke længere kan holde sig ude i aaben Mark. Og jeg ved da ogsaa, at det er almindelig anerkendt over hele Verden, at en lille Hærs Modstandskraft fordobles flere Gange, naar den staar bag Volde eller Fæstningsmure i Sammenligning med, naar den staar ude paa en aaben Mark. Jeg tror ogsaa, at Folket, Fædre og Mødre her i dette Land have et retmæssigt Krav derpaa. Min ældste Søn er uddannet som Fædrelandsforsvarer, og den yngste staar for Tur, og jeg er glad ved, at det er saadan, at de kunne lade sig uddanne til at møde under Fagnen i Farens Stund. Men et maa vi saa ogsaa forlange: at man ikke stiller dem op som Skiver ude paa en aaben Mark, men udruster dem med Nutidens Forsvarsmidler, Angrebs- og Dæksvaaben. Det tror jeg, vi have Krav paa.

Nu foreligger der jo altsaa det Forslag at nedlægge Københavns Befæstning og saa sætte noget andet i Stedet, og det er som sagt den Løsning, som jeg i alt væsentligt slutter mig til. Og hvad der undrer mig allermost, er dette, at ikke alle Modstandere af Københavns Landbefæstning med Kyshaand, kan jeg godt sige, tage imod dette Forslag. For her er jo dog en Mulighed for at blive af med denne Fæstning, medens vi jo forgæves tidligere Gang paa Gang have rendt Panden imod den og kun hentet blodige Pan-